28405 - LITERATURA DE LA 2ª LLENGUA (ITALIÀ)

· **ESTUDIS** :
· **CICLE** : 1-2
· **SEMESTRE** : Anual
· **NOMBRE I TIPUS DE CRÈDITS** : 9 crèdits teòrico-pràctics
· **TIPUS D'U.V.** : Troncal
· **HORARI** : Dimarts i dijous : 11,30-13.00.
· **PROFESSOR** : Eduard VILELLA, Emanuela FUSARO.

CONTINGUTS

El curs es proposa oferir als estudiants una panoràmica genèrica de la història de la literatura italiana des dels seus orígens fins a principis del segle XX. Per evidents motius de temps, l'estructura del curs se centrarà de forma selectiva en aquells autors, circumstàncies històrico-socials i moviments artístics/literaris que han determinat de manera més rellevant aquesta història. En el temari, doncs, conviuen les grans individualitats (Dante, Petrarca, Ariosto, Goldoni, Leopardi, Pirandello etc.) amb períodes genèrics ('renaixement', 'romanticisme', 'verismo' etc.), sempre en tot cas amb la voluntat de prioritzar la lectura dels textos literaris. El tractament global de la matèria serà necessàriament sintètic i es presenta com una introducció a completar idealment en altres assignatures més particularitzades ("Textos literaris" pel que fa a la literatura del darrer segle; "Literatura italiana medieval" o "Literatura italiana del Renaixement") oferides per l'Àrea d'Italià.

OBJECTIUS

A la fi del curs l'estudiant hauria d'haver adquirit capacitats relacionades amb les indicacions exposades en l'apartat dels continguts com

- conèixer les línies mestres de la història i geografia de la cultura italiana i poder contextualitzar amb elles el coneixement i la lectura de textos literaris de les èpoques estudiades.
- identificar i valorar, de manera individualitzada i amb unes coordenades bàsiques de referència, els principals autors del canon de la literatura italiana fins a principis del segle XX
- poder afrontar amb un mínim d'eines orientatives la lectura personal d'aquests textos, de manera contextualitzada i d'acord amb la imatge panoràmica plantejada pel curs.

TEMARI

1.- Introducció: Geografia i Història de la literatura italiana.
2.- Poesia dels "orígens": la lírica medieval italiana fins a Petrarca.
3.- Narrativa dels "orígens": Marco Polo, Boccaccio.
4.- Dante: *Vita Nuova, Commedia.*
5.- Humanisme – "Renaixement" - Contrareforma: els primers moments de l'edat moderna.
6.- La Il.lustració a Itàlia: a) assaig: Cesare Beccaria; b) la reforma goldoniana.

7.- Neoclassicisme i Preromanticisme: Ugo Foscolo.
8.- Romanticisme: a) Giacomo Leopardi; b) Alessandro Manzoni.
9.- El Verismo italià: Giovanni Verga.
10- El Decadentisme: Gabriele D'Annunzio.
11- Literatura del primer nou-cents: a) Italo Svevo; b) Luigi Pirandello.

AVALUACIÓ

El curs es divideix en dues parts, a cura, respectivament, dels dos professors encarregats de la matèria (un primer bloc, dels orígens fina als primers passos de la modernitat, a càrrec del prof. Eduard Vilella; un segon bloc, de la Il.lustració a la ruptura pirandelliana, a càrrec de la prof. Emanuela Fusaro). Cada un d'aquests blocs serà avaluat separadament per mitjà d'una prova escrita a finals de semestre. En ser un curs plantejat de manera fonamentalment pràctica i amb el comentari personal com a punt de partida constant, és possible que al llarg del curs es realitzin esporàdicament a classe exercicis de lectura / comentari / debat en grups etc. (lectures que seran facilitades en els respectius dossiers de textos posats a disposició dels alumnes) que entrarien també a formar part del còmput global de cada bloc. Es recomana, doncs, l'assistència a classe en tant que lloc clau del plantejament didàctic de la matèria. Hi ha previstes finalment una sèrie de lectures obligatòries que seran degudament indicades pels professors a principis de cada bloc, el control de les quals es contemplarà en les respectives proves semestrals. Cada una d'aquestes dues proves escrites tindrà com a objectiu verificar el grau d'aprofundiment assolit per l'estudiant en relació als procediments i continguts treballats en el curs, a les activitats realitzades a classe i a les lectures obligatòries. La nota final resultarà de la mitjana de les notes aconseguides per l'alumne en cada una de les dues proves.

BIBLIOGRAFIA

A. ASOR ROSA, (ed.) *Letteratura italiana*, Turín, Einaudi, 1982-89.
G. BARBERI-SQUAROTTI (ed.) *Storia della civiltà letteraria italiana*, Turín, UTET, 1990-96 (cfr. també *Dizionario storico, biografico e bibliografico*, Turín, UTET, 1993).
G. FERRONI, *Storia della letteratura italiana*, Turín, Einaudi, 1991.
E. MALATO, (ed.) *Storia della letteratura italiana*, Roma, Salerno, 1995-
F. BRIOSCHI, C. DI GIROLAMO, *Manuale di letteratura italiana. Storia per generi e problemi*, Turín, Bollati Boringhieri, 1993-96.
G. BALDI, S. GIUSSO, M. RAZZETTI, G. ZACCARIA, *Dal testo alla storia dalla storia al testo,* Torino, Paravia, 1998.
S. GUGLIELMINO – H. GROSSER, *Il sistema letterario,* Milano, Principato, 1988.
V. COLETTI, *Storia dell'italiano letterario,* Torino, Piccola Biblioteca Einaudi, 1993.